

A26) ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΚΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

A26α) ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ ΤΗΣ 25-26 ΜΑΡΤΙΟΥ 2004

Το εαρινό Ε.Σ της 25-26/3/2004 ασχολήθηκε κύρια με την πρόοδο της στρατηγικής της Λισσαβόνας, σημείωσε την έκθεση της Προεδρίας σχετικά με τη Διακυβερνητική Διάσκεψη και συζήτησε θέματα της επικαιρότητας που προέκυψαν στη διεθνή σκηνή.

A26αα) Η στρατηγική της Λισσαβόνας: προτεραιότητες

Τέσσερα χρόνια μετά το Ε.Σ της Λισσαβόνας της 24-25/3/2000 έχει σημειωθεί αξιόλογη πρόοδος αλλά για να επιτευχθούν οι στόχοι του 2010 οι μεταρρυθμίσεις πρέπει να επιταχυνθούν. Η διεύρυνση θα τονώσει την οικονομία της Ε.Ε δημιουργώντας νέες ευκαιρίες για όλους. Το επίμαχο όμως σημείο είναι πως θα υλοποιηθούν οι στόχοι. Τα ζητήματα πολιτικής από την επίλυση των οποίων θα προκύψουν μεγαλύτερη οικονομική μεγέθυνση και περισσότερες θέσεις απασχόλησης έχουν προτεραιότητα. Για το λόγο αυτό, το Ε.Σ συζήτησε μεταξύ άλλων δύο κύρια ζητήματα: την αειφόρο ανάπτυξη και τις περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας.

1) Αειφόρος ανάπτυξη

Η οικονομική ανάκαμψη έχει ήδη αρχίσει αλλά τα κράτη μέλη πρέπει να επιταχύνουν τις μεταρρυθμίσεις ώστε να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες μεγαλύτερου ανοίγματος στις διεθνείς αγορές και της βελτίωσης της σχέσης με τους εμπορικούς εταίρους. Η επίτευξη υγιών δημοσιονομικών θέσεων σύμφωνα με το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης καθώς και η σταθερότητα των τιμών αποτελούν κύριες βάσεις πολιτικής που πρέπει να αξιοποιηθούν. Ιδιαίτερη σπουδαιότητα αποκτούν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και ιδιαίτερα η αντιμετώπιση της γήρανσης του πληθυσμού μέσω της μείωσης του δημόσιου χρέους και της ενίσχυσης των μέτρων για την απασχόληση, την υγεία και των συντάξεων. Το Ε.Σ υπογραμμίζει την ανάγκη συνεχούς στήριξης και παρακολούθησης της Ευρωπαϊκής Δράσης για την Οικονομική Μεγέθυνση (European Action for Growth, Action européenne pour la croissance) που έχει θεσπίσει ένα οδικό χάρτη για περισσότερες επενδύσεις σε υλικό και ανθρώπινο κεφάλαιο και του Προγράμματος Ταχείας Εκκίνησης (Quick Start Programme, Programme de démarrage rapide) που περιλαμβάνει ειδικά έργα στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών, της έρευνας, της καινοτομίας και της ανάπτυξης. Η ανταγωνιστικότητα, η καινοτομία και η προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος αποτελούν καθοριστικές προϋποθέσεις για την οικονομική μεγέθυνση. Ενώ οι άλλες ανταγωνίστριες χώρες έχουν πραγματοποιήσει άλματα, η Ε.Ε έχει μείνει πίσω και παρουσιάζει φαινόμενα αποβιομηχάνισης. Το Ε.Σ εστιάζει την προσοχή του σε 4 προτεραιότητες: **α)** ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς. Απαιτείται εξομάλυνση της λειτουργίας των αγορών προϊόντων, υπηρεσιών, κεφαλαίων και εργασίας, πρόοδος στον τομέα των νέων τεχνολογιών όπως στις ηλεκτρονικές, κινητές και ευρυζωνικές επικοινωνίες, παύση του κατακερματισμού στον τομέα των υπηρεσιών και ολοκλήρωση του Προγράμματος Δράσης για τις Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες. Πρέπει να συνεχισθούν οι προσπάθειες για την άρση των εμποδίων που δημιουργούνται στην εσωτερική αγορά από τα επιβλαβή φορολογικά μέτρα **β)** καλύτερο ρυθμιστικό πλαίσιο. Με καλύτερες κανονιστικές ρυθμίσεις σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο θα αυξηθούν η ανταγωνιστικότητα και η παραγωγικότητα. Το Ε.Σ σημειώνει τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επεξεργασθεί περαιτέρω την ολοκληρωμένη διαδικασία εκτίμησης του αντίκτυπου, συνεργαζόμενη με το Ε.Σ και το Ευρωκοινοβούλιο για τη βελτίωση της νομοθεσίας, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της διάστασης της ανταγωνιστικότητας και την ανάπτυξη της μεθόδου καταμέτρησης του διοικητικού φόρτου των επιχειρήσεων **γ)** επίτευξη του στόχου για την έρευνα και την ανάπτυξη. Η σχετική ανεπάρκεια των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα στην έρευνα και την ανάπτυξη είναι εντυπωσιακή. Πρέπει να εξασφαλισθεί ότι οι δημόσιες επενδύσεις διασφαλίζουν μεγαλύτερη μόχλευση για τα ιδιωτικά κεφάλαια. Οι ανθρώπινοι πόροι έχουν αποφασιστική σημασία για την έρευνα και την ανάπτυξη και πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην εκπαίδευση, τη συγκράτηση και την κινητικότητα των ερευνητών. Το Ε.Σ θεωρεί σκόπιμη να ενισχυθεί η στήριξη της βασικής έρευνας άριστης ποιότητας, θα εξετασθεί δε η δυνατότητα ειδικής χρηματοδότησης **δ)** θεσμικές ρυθμίσεις. Το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας πρέπει να καταβάλει σημαντικές προσπάθειες ώστε να προαγάγει την ανταγωνιστικότητα και να δώσει μια σαφή και ολοκληρωμένη απάντηση στις προσκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ε.Ε στον τομέα αυτόν **ε)** η κοινωνική συνοχή πρέπει να ευρίσκεται στο επίκεντρο. Το υψηλό επίπεδο κοινωνικής συνοχής αποτελεί κεντρικό στοιχείο της πολιτικής της Λισσαβόνας. Πρέπει να ενισχυθούν οι στρατηγικές που έχουν αποφασιστική επίδραση στον κοινωνικό αποκλεισμό και την εξάλειψη της φτώχειας. Η προστασία των ασθενέστερων μελών της κοινωνίας αποτελεί βασική πτυχή της ευρύτερης προσέγγισης **ζ)** περιβαντολλογικά βιώσιμη οικονομική μεγέθυνση. Η μεγέθυνση πρέπει να αποσυνδεθεί από τις περιβαντολλογικά αρνητικές επιπτώσεις μέσω μεγαλύτερης ολοκλήρωσης των διαφόρων πολιτικών και βιωσιμότερων προτύπων κατανάλωσης και παραγωγής.

2) Περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας

Επιβάλλεται η μείωση του अपαράδεκτου υψηλού συνολικού ποσοστού ανεργίας που παρατηρείται αυτή τη στιγμή στην Ε.Ε. Η δράση απασχόλησης έχει ζωτική σημασία για την εφαρμογή των συστάσεων της Ειδικής Ομάδας για την Απασχόληση της οποίας προεδρεύει ο πρώην Πρωθυπουργός των Κάτω Χωρών Βιμ Κοκ. Τα κράτη μέλη πρέπει να εστιάσουν την προσοχή τους σε τέσσερις διαρθρωτικές προκλήσεις: προσαρμοστικότητα, προσέλκυση περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας, βελτίωση της ποιότητας της απασχόλησης και επενδύσεις στο ανθρώπινο κεφάλαιο. Καίρια σημασία έχει και η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων. Η Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Υγείας τίθεται σε εφαρμογή από τον Ιούνιο του 2004. Μέχρι τον ίδιο μήνα πρέπει να επιτευχθεί συμφωνία για την Οδηγία για την αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και το Ευρωπαϊκό Βιβλιάριο.

3) Δημιουργία εταιρικών σχέσεων για τη μεταρρύθμιση

Πρέπει να προωθούν οι σχέσεις αυτές με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και των δημόσιων αρχών, σύμφωνα με τις εθνικές ρυθμίσεις και παραδόσεις. Ήδη οι κοινωνικοί εταίροι συμμετέχουν εποικοδομητικά στην προώθηση των στόχων της Λισσαβόνας μέσω της Τριμερούς Κοινωνικής Συνόδου Κορυφής. Το Ε.Σ χαιρετίζει τη δέσμευση των κοινωνικών εταίρων να εμβαθύνουν τη συμμετοχή τους μέσω μιας ανανεωμένης Ευρωπαϊκής Εταιρικής Σχέσης για την Αλλαγή ώστε να προαχθεί η οικονομική μεγέθυνση και να επιταχυνθεί η απασχόληση και η παραγωγικότητα.

4) Προσβλέποντας στο 2005

Το 2005 θα γίνει σε βάθος ενδιάμεση επανεξέταση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας της Λισσαβόνας. Θα αξιολογηθούν: α) η επιτευχθείσα πρόοδος των τομεακών στόχων και το σύνολο των διαρθρωτικών δεικτών και κριτηρίων αξιολόγησης β) η μέτρηση των ευρωπαϊκών επιδόσεων σε παγκόσμια κλίμακα γ) τα απαιτούμενα μέτρα για την αύξηση της οικονομικής μεγέθυνσης στο πλαίσιο του νέου οικονομικού και γεωπολιτικού κλίματος δ) η διακυβέρνηση και τα λοιπά μέτρα των κρατών μελών και της Ε.Ε για την επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας ε) οι μηχανισμοί κοινοποίησης των στόχων και των βέλτιστων πρακτικών των κρατών μελών στους καταναλωτές, τους πολίτες και τους κύριους ενδιαφερομένους.

A26αβ) Διακυβερνητική Διάσκεψη

Το Ε.Σ σημείωσε με ικανοποίηση την έκθεση της Προεδρίας για τη Διακυβερνητική Διάσκεψη και τις προοπτικές προόδου. Ζητά από την Προεδρία να συνεχίσει τις διαβουλεύσεις με στόχο να επιτευχθεί συμφωνία για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου 2004.

A26αγ) Η κρίση στο Κοσσυφοπέδιο

Το Ε.Σ καταδικάζει εντονότατα τις πράξεις βίας που προκαλούνται από εθνοτικές διαφορές, την απώλεια ανθρώπινων ζών, τις υλικές ζημιές και την καταστροφή της θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς που αποτελεί και περιουσία όλων των Ευρωπαίων. Καταδικάζει τις επιθέσεις εναντίον των στρατευμάτων της Δύναμης του Κοσόβου (Kosovo Force, KFOR) και του προσωπικού και των χώρων εγκατάστασης της Αποστολής των Ηνωμένων Εθνών στο Κοσσυφοπέδιο (United Nations Mission in Kosovo, UNMIK). Καλεί όλους τους ηγέτες και ιδιαίτερα την αλβανική ηγεσία του Κοσσυφοπεδίου να αναλάβουν τις ευθύνες τους για τον τερατατισμό της χρήσης βίας και να προσάγουν στη δικαιοσύνη τους υπαίτιους των βιαιοπραγιών. Καλεί τον Προσωρινό Θεσμό Αυτοδιοίκησης (Provisional Institutions of Self-Government, PISG) να δεσμευθεί για ένα πολυεθνικό Κοσσυφοπέδιο και να αναλάβει την ευθύνη για την άμεση αποκατάσταση των υλικών ζημιών, περιλαμβανομένων των τόπων λατρείας, ώστε να εξασφαλίσει τη συντομότερη δυνατή επιστροφή των εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων.

A26αδ) Μόνιμος χώρος συνεδριάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Το Ε.Σ συμφωνεί με την πρόταση της κυβέρνησης του Βελγίου να χρησιμοποιεί για τις συνόδους του το τμήμα Α του ανακτορικού κτιρίου διαμονής (Residence Palace) μετά την ανακαίνισή του σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου.

A26αε) Κύπρος

Το Ε.Σ υποστηρίζει σθεναρά τις προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ για επίτευξη συνολικής λύσης του κυπριακού προβλήματος ώστε να μη χαθεί αυτή η ιστορική ευκαιρία. Επιδοκιμάζει την προσφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να προσφέρει βοήθεια για μια ταχεία λύση στα πλαίσια του κοινοτικού κεκτημένου (acquis communautaire). Χαιρετίζει επίσης τη διεθνή διάσκεψη της 15^{ης} Απριλίου των Βρυξελλών των δωρητών για την αποκατάσταση του πληθυσμού που πρόκειται να μετακινηθεί από τις περιοχές υπό αναπροσαρμογή.

A26β) ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ ΤΗΣ 17-18 ΙΟΥΝΙΟΥ 2004

Στο δεύτερο Ε.Σ επί Ιρλανδικής Προεδρίας, που συνήλθε στις 17 και 18.6.2004, επιτεύχθηκε συμφωνία για το σχέδιο Ευρωπαϊκού Συντάγματος και συζητήθηκαν επίσης θέματα της επικαιρότητας.

• ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα προέκυψε μετά την υποβολή σχεδίου από την Ευρωπαϊκή Συνέλευση, την έγκριση αυτού σαν βάση συζήτησης από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (Ε.Σ) της Θεσσαλονίκης επί Ελληνικής Προεδρίας, την υποβολή κειμένου από τη Διακυβερνητική Διάσκεψη, την αποτυχία επίτευξης συμφωνίας στο Ε.Σ των Βρυξελλών επί Ιταλικής Προεδρίας και την ομόφωνη αποδοχή του νέου κειμένου της Διακυβερνητικής Διάσκεψης από το Ε.Σ των Βρυξελλών την 18-6-2004. Για να ισχύσει πρέπει να επικυρωθεί και από τα 25 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε) με

απόφαση των εθνικών κοινοβουλίων ή με δημοψηφίσματα. Στόχος είναι να αρχίσει να εφαρμόζεται την 1.11.2006. Σύμφωνα με Δήλωση που καταχωρήθηκε στην Τελική Πράξη, εάν μετά παρέλευση δύο ετών από την υπογραφή του Συντάγματος από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων τα τέσσερα πέμπτα των κρατών μελών έχουν επικυρώσει το κείμενο και εάν ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν δυσχέρειες όσον αφορά την επικύρωση, το θέμα παραπέμπεται στο Ε.Σ.

- Από το τελικό κείμενο διαγράφηκε στο προοίμιο ο ορισμός της δημοκρατίας του Θουκυδίδη ενώ δεν έγινε σαφής αναφορά στην χριστιανική ταυτότητα της Ευρώπης.

- Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα ενοποιεί σε ενιαίο κείμενο όλες τις προηγούμενες Συνθήκες. Δεν παύει, όμως, και αυτό να είναι μία Συνθήκη. Οι κυριότερες τροποποιήσεις που επιφέρει είναι οι εξής:

- ▶ Η Ε.Ε αποκτά νομική προσωπικότητα.

- ▶ το Σύνταγμα και οι κανόνες δικαίου της Ε.Ε υπερέχουν έναντι του δικαίου των κρατών μελών.

- ▶ Ενσωματώνεται στο Σύνταγμα ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (Charter of Fundamental Rights).

- ▶ Καθορίζεται ευκρινέστερα η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ε.Ε και των κρατών μελών.

- ▶ Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεν αποτελεί πλέον μία σύνθεση του Συμβουλίου αλλά καθίσταται αυθύπαρκτος θεσμός. Απαρτίζεται από τους Αρχηγούς Κρατών ή Κυβερνήσεων των κρατών μελών, από τον Πρόεδρό του και τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ε.Ε συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου. ▶ Δημιουργούνται νέες ηγετικές θέσεις στην Ε.Ε: α) ο Πρόεδρος του Ε.Σ με περιορισμένες αρμοδιότητες που εκλέγεται από το Ε.Σ με ειδική πλειοψηφία για θητεία δύομισι ετών, άπαξ ανανεώσιμη. Ο Πρόεδρος του Ε.Σ δεν μπορεί να ασκεί εθνικό αξίωμα β) ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης ο οποίος θα εκπροσωπεί την Ε.Ε στη διεθνή σκηνή και θα κατέχει και θέση Αντιπροέδρου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενώ θα προεδρεύει μόνιμα του Συμβουλίου Εξωτερικών Σχέσεων. Στο αξίωμα αυτό συγκεντρώνονται οι αρμοδιότητες που ασκούν σήμερα ο Ύπατος Εκπρόσωπος για την κοινή εξωτερική πολιτική και την πολιτική άμυνας και ο Επίτροπος για τις εξωτερικές σχέσεις. Θα συμβάλλει με τις προτάσεις του στη διαμόρφωση της ανωτέρω κοινής πολιτικής και θα εφαρμόζει τις σχετικές αποφάσεις που εκδίδουν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο των Υπουργών

- ▶ Το Συμβούλιο των Υπουργών συνεδριάζει δημόσια όταν συσκέπτεται και αποφασίζει επί σχεδίων νομοθετικών πράξεων.

- ▶ Διευκρινίζονται με σαφήνεια οι ρόλοι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Εφαρμόζεται η αρχή του διαθεσμικού προγραμματισμού (interinstitutional programming) με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Επεκτείνεται η διαδικασία της συναπόφασης. Το 95% περίπου της νομοθετικής διαδικασίας απαιτεί και την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

- ▶ Προβλέπονται οι εξής δράσεις που θα αντικαταστήσουν τις προηγούμενες όταν το Σύνταγμα τεθεί σε ισχύ: 1) ο ευρωπαϊκός νόμος (European law). Αποτελεί νομοθετική πράξη γενικής ισχύος. Είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος 2) ο ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο (European framework law). Είναι νομοθετική πράξη που δεσμεύει κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλά αφήνει την επιλογή της μορφής και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών 3) ο ευρωπαϊκός κανονισμός (European regulation). Αποτελεί μη νομοθετική πράξη γενικής ισχύος για την εφαρμογή νομοθετικών πράξεων και ορισμένων διατάξεων του Συντάγματος. Μπορεί να είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και να ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος ή να δεσμεύει κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα αλλά να αφήνει την επιλογή της μορφής και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών 4) η ευρωπαϊκή απόφαση (European decision). Αποτελεί μη νομοθετική πράξη, δεσμευτική ως προς όλα τα μέρη της. Όταν ορίζει αποδέκτες, είναι δεσμευτική μόνο για αυτούς 5) οι ευρωπαϊκές συστάσεις και γνώμες (European recommendations and opinions) που δεν έχουν δεσμευτικό αποτέλεσμα.

- ▶ Εξακολουθεί να ισχύει το σύστημα της εναλλασσόμενης εξάμηνης προεδρίας αλλά με τη μορφή της συλλογικής 18μηνης προεδρίας. Κάθε κράτος μέλος προεδρεύει εκ περιτροπής των συνθέσεων του Συμβουλίου των Υπουργών (με εξαίρεση του Συμβουλίου εξωτερικών σχέσεων) για ένα εξάμηνο και συνεπικουρείται από τα άλλα δύο μέλη της τριανδρίας με βάση κοινό πρόγραμμα. Τα μέλη της ομάδας μπορούν να αποφασίζουν διαφορετικές ρυθμίσεις μεταξύ τους. Η Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων (COREPER) προεδρεύεται από το μέλος της ομάδας που ασκεί την προεδρία του Συμβουλίου των Γενικών Υποθέσεων.

- ▶ Ο αριθμός των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τις ευρωεκλογές του 2009 και εξής θα είναι 750 με κατώτερο αριθμό για τα κράτη μέλη τους έξη και ανώτερο τους 96. Εάν μέχρι το 2009 εισέλθουν στην Ε.Ε η Βουλγαρία και η Ρουμανία ισχύει η μεταβατική διάταξη μέχρι το 2009 σύμφωνα με την οποία η μεν πρώτη θα έχει 18 και η δεύτερη 35 ευρωβουλευτές. Ο ακριβής αριθμός των εδρών που θα κατανεμηθεί στα κράτη μέλη από το 2009 θα αποφασισθεί πριν από τις ευρωεκλογές του έτους αυτού σύμφωνα με το φθινόντως αναλογικό σύστημα.

- ▶ Μέχρι το έτος 2014 κάθε κράτος μέλος έχει ένα Επίτροπο. Μετά το έτος αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα έχει ένα

αριθμό ίσο με τα δύο τρίτα των κρατών μελών και θα ισχύει το σύστημα της ισοδύναμης εναλλαγής (equal rotation). Για την εκλογή Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προηγείται διαβούλευση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τα πρόσωπα των υποψηφίων ενώ λαμβάνεται υπόψη το αποτέλεσμα των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

► Ο ορισμός της ειδικής πλειοψηφίας (qualified majority) διαμορφώθηκε ως εξής: όπου για τη λήψη αποφάσεων του Συμβουλίου το Σύνταγμα απαιτεί ειδική πλειοψηφία, αυτή επιτυγχάνεται με διπλή πλειοψηφία των κρατών μελών που εκπροσωπούν α) το 55% του αριθμού των κρατών μελών και β) το 65% του πληθυσμού της Ε.Ε. Δίνεται, παράλληλα, η δυνατότητα σε μία ομάδα τουλάχιστον 4 κρατών μελών να μπλοκάρει μία απόφαση του Συμβουλίου (blocking minority). Επίσης, ένας αριθμός μελών του Συμβουλίου που εκπροσωπεί τουλάχιστον τα τρία τέταρτα της blocking minority, είτε σε επίπεδο αριθμού κρατών μελών ή σε επίπεδο πληθυσμού, μπορεί να αναστείλει τη ψηφοφορία οπότε συνεχίζονται οι συζητήσεις μέχρι να επιτευχθεί ευρύτερη συναίνεση. Στην περίπτωση της ειδικής πλειοψηφίας, οι ψήφοι κάθε κράτους μέλους σταθμίζονται δηλαδή κάθε κράτος μέλος έχει ένα ορισμένο αριθμό ψήφων.

► Η ομοφωνία (unanimity) περιορίζεται κύρια στα εξής θέματα: 1) καθορισμός των ιδίων πόρων και των χρηματοοικονομικών προοπτικών της Ε.Ε 2) φορολογία και μερικά κοινωνική πολιτική 3) κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική άμυνας όπου ισχύει η ειδική πλειοψηφία εκτός εάν κάποιο μέλος του Συμβουλίου δηλώσει ότι για ζωτικούς και δεδηλωμένους λόγους εθνικής πολιτικής προτίθεται να αντιπαχθεί οπότε αναζητείται ομόφωνη πρόταση 4) απονομή στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ειδικών καθηκόντων σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών και λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων όπως επίσης η ψήφιση ευρωπαϊκού νόμου για την τροποποίηση του Καταστατικού της ΕΚΤ 5) ένταξη στους ελάχιστους κανόνες για τον ορισμό ποινικών αδικημάτων και κυρώσεων σε τομείς ιδιαίτερης σοβαρής εγκληματικότητας πέραν αυτών που αναφέρει το Σύνταγμα στο άρθρο III-172 6) ψήφιση ευρωπαϊκού νόμου για τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας εντός των πλαισίων της Eurojust με στόχο την καταπολέμηση αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ε.Ε και ψήφισης ευρωπαϊκής απόφασης για την επέκταση των ανωτέρων αδικημάτων με διασυνοριακή διάσταση 7) ευρωπαϊκές αποφάσεις και συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται στο πλαίσιο της διαρθρωμένης συνεργασίας εκτός ορισμένων εξαιρέσεων για τις οποίες απαιτείται ειδική πλειοψηφία 8) έγκριση του Συμβουλίου για τη λήψη από κράτος μέλος περιοριστικών φορολογικών μέτρων έναντι ενός ή περισσότερων τρίτων κρατών 9) περιπτώσεις που το Σύνταγμα παρέχει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τη δυνατότητα να επιτρέπει στο Συμβούλιο των Υπουργών να αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία ή να ακολουθεί τη συνήθη νομοθετική διαδικασία αντί της ισχύουσας ειδικής 10) εξουσιοδότηση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας 11) η απόφαση του Συμβουλίου των Υπουργών επί ευρωπαϊκού νόμου ή νόμου πλαισίου που ρυθμίζει το δικαίωμα ψήφου στις δημοτικές εκλογές και τις ευρωεκλογές πολιτών της Ε.Ε που διαμένουν σε άλλα κράτη μέλη 11) απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών για έκδοση ευρωπαϊκού νόμου ή νόμου πλαισίου για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με τα διαβατήρια, τις αστυνομικές ταυτότητες, τίτλους διαμονής ή κάθε άλλο εξομοιούμενο έγγραφο 12) απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών για τη θέσπιση των αναγκαίων μέτρων για την εκλογή μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μετά από σχέδιο που υποβάλλει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και έγκριση του Συμβουλίου των Υπουργών αναφορικά με το φορολογικό καθεστώς των μελών και πρώην μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

► Τα κράτη μέλη που πληρούν υψηλά κριτήρια στρατιωτικών δυνατοτήτων και επιθυμούν να αναλάβουν αυστηρότερες δεσμεύσεις για πλέον απαιτητικές στρατιωτικές, αστυνομικές και ειρηνευτικές αποστολές, καθιερώνουν μεταξύ τους Μόνιμη Διαρθρωμένη Συνεργασία (Standing Structured Cooperation). Κάθε κράτος μέλος που επιθυμεί να προσχωρήσει αργότερα στη συνεργασία αυτή γνωστοποιεί την πρόθεσή του αυτή στο Συμβούλιο και τον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης. Το Συμβούλιο επικυρώνει τη συμμετοχή με την έκδοση ευρωπαϊκής απόφασης.

► Εφόσον το Συμβούλιο ευρίσκεται σε αδυναμία να λάβει απόφαση για θέματα προοδευτικής χάραξης κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής άμυνας, καθιερώνεται η Ενισχυμένη Συνεργασία (Enhanced Cooperation) στο πλαίσιο της Ε.Ε. Στην περίπτωση που ένα συμμετέχον κράτος μέλος δεχθεί ένοπλη επίθεση στο έδαφός του, τα άλλα συμμετέχοντα κράτη μέλη οφείλουν να του παράσχουν βοήθεια και συνδρομή με όλα τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους. Ενισχυμένη Συνεργασία μπορεί να υπάρξει και σε άλλους τομείς δράσεις, εκτός της εξωτερικής πολιτικής και άμυνας, εφόσον προβλέπεται στο Σύνταγμα, με τη σύμφωνη άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου Υπουργών.

• Άλλα θέματα

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προέβη σε επισκόπηση της πορείας διαφόρων τομέων και καθόρισε κατευθυντήριες γραμμές για τη μελλοντική εξέλιξη σε κάθε τομέα. Εξέφρασε ανησυχία για τη χαμηλή προσέλευση ψηφοφόρων στις ευρωεκλογές της 10-13.6.2004. Αναγνώρισε ότι οι ευρωπαίοι πολίτες θα πρέπει να σχηματίσουν πιο σαφή αντίληψη για τη σημασία του έργου της Ένωσης και του ρόλου του στην καθημερινή τους ζωή. Επιδοκιμάζει την πρόθεση της Ολλανδικής Προεδρίας να προωθήσει την πρωτοβουλία «Παρουσίαση της Ευρώπης στους Πολίτες» ('Communicating Europe'). Μεταξύ των θεμάτων που συζητήθηκαν στο Ε.Σ ήταν και τα εξής:

Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης

■ Οι πολίτες της Ευρώπης προσβλέπουν ολοένα περισσότερο στην Ευρώπη για την πραγματοποίηση απτής προόδου στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων, με βάση τις κοινές αξίες για την ελευθερία, το σεβασμό των ανθρωπίνων

δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών και το κράτος δικαίου. Το Ε.Σ εκφράζει ικανοποίηση για την έκθεση της Επιτροπής με θέμα την πρόοδο που σημειώθηκε στα πλαίσια του πενταετούς προγράμματος του Τάμπερε, η οποία καταδεικνύει ότι έχει επιτελεστεί σημαντική πρόοδος στη δημιουργία ενός γνήσιου χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Σημειώνει ότι κατά το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους έγιναν και άλλα σημαντικά βήματα. Μεταξύ αυτών είναι η έκδοση της οδηγίας ως προς τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση ασύλου και η πολιτική συμφωνία που επιτεύχθηκε ως προς την οδηγία περί των διαδικασιών χορήγησης ασύλου. Η πολιτική συμφωνία ως προς την οδηγία περί εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών για σπουδές και συναφείς λόγους· η έκδοση του κανονισμού σχετικά με τον ευρωπαϊκό εκτελεστό τίτλο για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις· και η γενική συμφωνία επί του κειμένου της απόφασης πλαισίου για την αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων δήμευσης.

■ Εν αναμονή της έγκρισης του νέου προγράμματος θα πρέπει να διατηρηθεί η δυναμική. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δίνει ιδίως έμφαση σε ορισμένες προτεραιότητες στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης. Η νέα Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαχείρισης των Συνόρων, της οποίας ο κανονισμός έχει σχεδόν οριστικοποιηθεί, θα πρέπει να γίνει επιχειρησιακή στις αρχές του 2005. Η εφαρμογή του σχεδίου για τη διαχείριση των θαλάσσιων συνόρων θα πρέπει να επανεξεταστεί. Καλούνται το Συμβούλιο και η Επιτροπή να μελετήσουν περαιτέρω προτάσεις για τη σύσταση χρηματοδοτικού μέσου όσον αφορά τη διαχείριση των επαναπατρισμών, αντλώντας από την εμπειρία που έχει αποκτηθεί σε αυτόν τον τομέα. Καλείται επίσης το Συμβούλιο να εξετάσει τις προτάσεις που περιέχονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την είσοδο στην Ένωση προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, καθώς και στην ανακοίνωση σχετικά με τη νόμιμη και παράνομη μετανάστευση.

■ Το Ε.Σ εκφράζει την ικανοποίησή του για την έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της δήλωσής του της 25ης Μαρτίου. Εν τω μεταξύ σημειώθηκε σημαντική πρόοδος. Στα αξιοσημείωτα βήματα συγκαταλέγονται η ολοκλήρωση των εργασιών σχετικά με την οδηγία για την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων, ο κανονισμός για την εισαγωγή νέων λειτουργιών του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, η απόφαση του Συμβουλίου για τη δημιουργία του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις και η συμφωνία Ευρωπαϊκό/Eurojust.

■ Όσον αφορά το πρακτικό και επιχειρησιακό μέτωπο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την επανασύσταση της Ειδικής Ομάδας για την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας στους κόλπους της Ευρωπαϊκής και τα βήματα που σημειώνονται προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ροή εγκληματολογικών και επιχειρησιακών πληροφοριών στην Ευρώπη, τη ληφθείσα απόφαση για την ενίσχυση των δομών εργασίας στο Συμβούλιο και τις αποφάσεις των προϊσταμένων των υπηρεσιών ασφαλείας των κρατών μελών να συνέρχονται τακτικά υπό τη σύνθεση της Ομάδας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Ζητά από το Συμβούλιο να προωθήσει τις εργασίες σχετικά με τις προτάσεις για την ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας της Ειδικής Ομάδας Αρχηγών Αστυνομίας προκειμένου να εγκριθούν νέες ρυθμίσεις το αργότερο το Δεκέμβριο 2004.

Διεύρυνση

■ Το Ε.Σ υπογραμμίζει ότι η **Βουλγαρία και η Ρουμανία** συνιστούν αναπόσπαστο μέρος του συνεχιζόμενου γύρου διαπραγματεύσεων κατά τον οποίο δέκα νέα κράτη μέλη προσχώρησαν στην Ένωση την 1η Μαΐου του 2004. Η Ένωση υπενθυμίζει ότι οι κατευθυντήριες αρχές που εφαρμόστηκαν στις διαπραγματεύσεις προσχώρησης με τα δέκα νέα κράτη μέλη εξακολουθούν να ισχύουν για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, οι οποίες είναι μέρος της ίδιας καθολικής και αμετάκλητης διαδικασίας διεύρυνσης. Εκφράζει ικανοποίηση για την ουσιαστικότερη πρόοδο που σημείωσαν η Βουλγαρία και η Ρουμανία στις διαπραγματεύσεις προσχώρησης κατά τη διάρκεια των παρελθόντων μηνών και τονίζει ξανά τον κοινό στόχο της Ένωσης να υποδεχθεί τις δύο χώρες ως μέλη της τον Ιανουάριο του 2007 εφ' όσον θα είναι έτοιμες. Η Ένωση σημειώνει με μεγάλη ικανοποίηση ότι όλα τα εκκρεμή κεφάλαια στις διαπραγματεύσεις με τη Βουλγαρία έχουν προσωρινά κλείσει και ότι και η Ρουμανία έχει σημειώσει αξιόλογη πρόοδο και ευρίσκεται σημαντικά πλησιέστερα στην επίτευξη του στόχου. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα συνεχίσουν να βοηθούν τη Ρουμανία στο θέμα αυτό. Το Ε.Σ αναμένει την τακτική έκθεση της Επιτροπής για το 2004, η οποία θα αξιολογήσει την ικανότητα των δύο χωρών να αναλάβουν όλες τις υποχρεώσεις του μέλους κατά τη στιγμή της προσχώρησης.

■ Το Ε.Σ εκφράζει ικανοποίηση για τη σημαντική πρόοδο που σημείωσε η **Τουρκία** στη διαδικασία μεταρρυθμίσεων, στις οποίες συγκαταλέγονται οι σοβαρές και εκτεταμένες συνταγματικές τροποποιήσεις που εγκρίθηκαν τον Μάιο. Επιδιοκμαίνει τις συνεχείς και αποφασιστικές προσπάθειες της τουρκικής κυβέρνησης να ανταποκριθεί στα πολιτικά κριτήρια της Κοπεγχάγης. Στη συνάρτηση αυτή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει τη σημασία

ότι προέχει η ολοκλήρωση του εναπομένου νομοθετικού έργου και η επιτάχυνση των προσπάθειών, ούτως ώστε να επιτευχθεί αποφασιστική πρόοδος στην πλήρη και έγκαιρη υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων σε όλα τα επίπεδα της διοίκησης και σε ολόκληρη τη χώρα.

Η Ε.Ε θα εξακολουθεί να βοηθά την Τουρκία στην προετοιμασία της και να εργάζεται για την πλήρη υλοποίηση της προενταξιακής στρατηγικής, ιδίως όσον αφορά την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και λειτουργίας της δικαιοσύνης, το συνολικό πλαίσιο άσκησης των θεμελιωδών ελευθεριών (συνεταιρίζεσθαι, έκφρασης, θρησκείας), των πολιτιστικών δικαιωμάτων, την περαιτέρω ευθυγράμμιση των σχέσεων πολιτείας-στρατού με την ευρωπαϊκή πρακτική. Το Ε.Σ χαιρετίζει τη θετική συμβολή της τουρκικής κυβέρνησης στις προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για την επίτευξη συνολικής διευθέτησης του Κυπριακού.

■ Το Ε.Σ χαιρετίζει τη γνώμη της Επιτροπής όσον αφορά την αίτηση της Κροατίας για προσχώρηση στην Ε.Ε και τη σύσταση να αρχίσουν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέτασε την αίτηση βάσει της γνώμης αυτής και παρατήρησε ότι η Κροατία πληροί τα πολιτικά κριτήρια που όρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης το 1993, καθώς και τις προϋποθέσεις της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης που καθόρισε το Συμβούλιο το 1997. **Αποφάσισε ότι η Κροατία είναι χώρα υποψήφια για προσχώρηση** και ότι η διαδικασία προσχώρησης θα πρέπει να δρομολογηθεί. Αποφάσισε να συγκαλέσει διμερή διακυβερνητική διάσκεψη με την Κροατία στις αρχές του 2005 προκειμένου να αρχίσουν διαπραγματεύσεις. Ζητά από την Επιτροπή να καταρτίσει προενταξιακή στρατηγική για την Κροατία, καθώς και το απαραίτητο χρηματοδοτικό μέσον.

Τονίζει ότι η επίτευξη του καθεστώτος υποψήφιας χώρας από την Κροατία θα πρέπει να αποτελέσει ενθάρρυνση και για τις άλλες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων ώστε να συνεχίσουν τις μεταρρυθμίσεις τους. Επαναλαμβάνει τη δέσμευσή του για πλήρη υλοποίηση του Θεσσαλονίκης, η οποία καθιστά σαφές ότι το μέλλον των Δυτικών Βαλκανίων ευρίσκεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η πορεία κάθε μίας από τις χώρες της περιοχής προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση θα συμβαδίζει με την περιφερειακή προσέγγιση, η οποία παραμένει ουσιώδες στοιχείο της πολιτικής της Ε.Ε.

Γενικοί Προσανατολισμοί των Οικονομικών Πολιτικών και Κατευθυντήριες Γραμμές για την Απασχόληση - Μεταρρυθμιστική Ατζέντα της Λισσαβόνας

■ Το Ε.Σ προσυπογράφει το σχέδιο ενημέρωσης των Γενικών Προσανατολισμών των Οικονομικών Πολιτικών, οι οποίες περιλαμβάνουν ρητή αναφορά στην ζώνη του ευρώ, και το σχέδιο Κατευθυντηρίων Γραμμών για την Απασχόληση και συστάσεων για την απασχόληση. Χαιρετίζει τις δύο μεγάλες καινοτομίες των εφετινών εξελίξεων στην οικονομία και την απασχόληση: την ενσωμάτωση των δέκα νέων κρατών μελών στο κατεστημένο πλαίσιο πολιτικής και την συμπερίληψη των μηνυμάτων πολιτικής που περιέχει η έκθεση της Ειδικής Ομάδας για την Απασχόληση της οποίας προϊστάται ο κ. Βιμ Κοκ, στις συστάσεις για την απασχόληση. Υπογραμμίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνήσουν ώστε και οι δύο αυτές δέσμες κατευθυντηρίων γραμμών και συστάσεων να υλοποιηθούν πλήρως και με συνοχή.

■ Το Ε.Σ επικροτεί την πρόοδο που σημειώθηκε μετά την εαρινή του σύνοδο σε διάφορα σημαντικά μέτρα αμέσου και απτού οφέλους για τους πολίτες, ως μέρος των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών επιδιώξεων της Ένωσης, δραπτόμενο συγχρόνως της ευκαιρίας να ευχαριστήσει το απερχόμενο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την απερχόμενη Επιτροπή για την καλή συνεργασία την οποία είχε μαζί τους το Συμβούλιο σε μια περίοδο σημαντικών ευκαιριών και προκλήσεων. Πιο συγκεκριμένα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιθυμεί να εξάρει την μεγάλη πρόοδο που σημειώθηκε στους ακόλουθους τομείς:

το Πρόγραμμα Δράσης για τις Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες, με τις απαραίτητες αποφάσεις για τα εναπομένοντα στοιχεία του που αφορούν τη διαφάνεια και τις επενδυτικές υπηρεσίες,

την κινητικότητα των πολιτών, των επιχειρήσεων και των υπηρεσιών της Ευρώπης, μέσω νομοθετικών πράξεων για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης, το Europass και την καθιέρωση της Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Υγείας, τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και τις ρυθμίσεις για την δυνατότητα κατοχύρωσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας των εφευρέσεων που εφαρμόζονται σε υπολογιστή, μέσω συμφωνίας για μέτρα που θα τονώνουν και θα προστατεύουν την ευρωπαϊκή καινοτομία, την προστασία των καταναλωτών, με δράσεις για την ουσιαστική εφαρμογή και τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, την προστασία του περιβάλλοντος, μέσω δράσεων για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, την προστασία των θαλασσών, την περιβαλλοντική ευθύνη, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και τις κλιματικές μεταβολές, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας όλων των αναγκαίων μηχανισμών για το σύστημα εμπορίας αερίων

θερμοκηπίου της ΕΕ ώστε να διευκολυνθεί η συμμόρφωση με τους στόχους του Πρωτοκόλλου του Κιότο, την ανάπτυξη των υποδομών, μέσω των αποφάσεων για τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών και Ενέργειας.

■ Το Ε.Σ εκφράζει την απογοήτευσή του για την μη εξεύρεση ομόφωνης λύσης όσον αφορά την έκδοση κανονισμού για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Μια περίοδος προβληματισμού θα ήταν χρήσιμη για να διαπιστωθεί πώς θα επιτευχθεί πρόοδος, λαμβανομένης υπ' όψη της συμφωνίας όλων των κρατών μελών επί της αρχής ενός κοινοτικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

■ Εκφράζοντας τους στόχους της ατζέντας της Λισσαβόνας που αφορούν την ισότητα και με βάση την πολιτική συμφωνία η οποία επιτεύχθηκε στα πλαίσια του Συμβουλίου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποστηρίζει την ίδρυση Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την ισότητα των φύλων και καλεί την Επιτροπή να υποβάλει συγκεκριμένη πρόταση. Καλεί εκ νέου το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη να καταβάλουν περαιτέρω προσπάθειες ώστε να καλυφθεί το χάσμα μεταξύ προσδοκιών και αποτελεσμάτων όσον αφορά την υλοποίηση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας. Δεδομένης της καλής ποιότητας των πρώτων εργασιών που πραγματοποιήθηκαν επί προτάσεων και πρωτοβουλιών που θα συμβάλουν ακόμα περισσότερο στη σταθερή οικονομική αύξηση και ανάπτυξη, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνιστά να εξετασθούν άνευ χρονοτριβής μεταξύ άλλων και τα εξής :

- όλες οι απαραίτητες ρυθμίσεις για την εξασφάλιση καλύτερου ρυθμιστικού πλαισίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση
- βελτιώσεις στον τομέα της εταιρικής διακυβέρνησης
- η προτεινόμενη οδηγία πλαίσιο για τις υπηρεσίες
- η εξέταση της λευκής βίβλου για τις υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος
- η πρόταση για το σύστημα REACH που αφορά τις χημικές ουσίες
- η ενθάρρυνση της κινητικότητας των ερευνητών, ως παράδειγμα πρακτικής δράσης για μεγαλύτερη τόνωση της καινοτομίας
- η επανεξέταση της στρατηγικής αειφόρου ανάπτυξης
- οι περαιτέρω εργασίες για τις στρατηγικές μείωσης των εκπομπών στα πλαίσια των κλιματικών μεταβολών και για την προαγωγή των περιβαλλοντικών τεχνολογιών
- η εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων για την επίτευξη του συμφωνημένου στόχου ανάσχεσης της μείωσης της βιοποικιλότητας έως το 2010.
- η εξέταση της ανακοίνωσης της Επιτροπής με θέμα τη στρατηγική για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές.

A27) ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ

A27α) ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ ΤΗΣ 4-5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2004

Το πρώτο Ε.Σ υπό την προεδρία του Πρωθυπουργού των Κάτω Χωρών χαιρέτησε την υπογραφή στη Ρώμη, στις 29 Οκτωβρίου 2004, από όλα τα κράτη μέλη της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης. Η Συνθήκη πρέπει να επικυρωθεί στη συνέχεια και από τα 25 κράτη μέλη με αποφάσεις των εθνικών κοινοβουλίων ή με δημοψηφίσματα. Ασχολήθηκε κύρια με την προετοιμασία της ενδιάμεσης επανεξέτασης της στρατηγικής της Λισσαβόνας και επιπρόσθετα με το πρόγραμμα της Χάγης που αφορά το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και με θέματα εξωτερικής πολιτικής ενώ εξέφρασε ικανοποίηση για το νέο κατάλογο των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μετά την περιπέτεια Μπουτιλιόνε.

A27 αα) Στρατηγική της Λισσαβόνας: προετοιμασία της ενδιάμεσης επανεξέτασης

- Το Ε.Σ υπογράμμισε τη σημασία της ενδιάμεσης επανεξέτασης (Mid-Term Review) που θα πραγματοποιηθεί κατά την εαρινή του σύνοδο του 2005 για την παροχή νέας ώθησης στη Στρατηγική της Λισαβόνας και εξέφρασε την ικανοποίησή του για την παρουσίαση του θέματος από τον πρώην Πρωθυπουργό των Κάτω Χωρών Βιμ Κοκ που είναι Πρόεδρος της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου (High-Level Group). Η ομάδα αυτή επικουρεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη σχετική προετοιμασία. Το Ε.Σ κάλεσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει τις απαραίτητες προτάσεις έως τον Ιανουάριο του 2005. Οι προτάσεις αυτές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις των κρατών μελών, την επικείμενη επανεξέταση της Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης και τις θέσεις των κοινωνικών εταίρων όπως εκφράζονται μέσω της Τριμερούς Κοινωνικής Συνόδου Κορυφής (Tripartite Social Summit).
- Σημείωσε με ικανοποίηση ότι έχει αναληφθεί πρόγραμμα δράσεων για τη βελτίωση της νομοθεσίας και έχει επιτευχθεί σημαντική πρόοδος στην ανάπτυξη κοινής μεθοδολογίας για την εκτίμηση των επιπτώσεων και την προσαρμογή των μεθόδων εργασίας για πρόγραμμα απλούστευσης όπως προβλέπεται στη Διοργανική Συμφωνία για τη βελτίωση της νομοθεσίας (Inter-institutional Agreement on Better Lawmaking).
- Χαιρέτησε τα συμπεράσματα του Συμβουλίου ECOFIN της 21.10.2004 ιδιαίτερα για την εκπόνηση κοινής μεθόδου μέτρησης του διοικητικού φόρτου και εξέφρασε την ικανοποίησή του για την πρόοδο που αφορά την απλούστευση της υφισταμένης κοινοτικής νομοθεσίας την οποία θα συζητήσει κατά την εαρινή σύνοδο του 2005.
- Επισημαίνει τη σπουδαιότητα των δημογραφικών παραγόντων για τη διαμόρφωση της μελλοντικής οικονομικής και κοινωνικής εξέλιξης της Ευρώπης. Απευθύνει προτροπή για την κατάρτιση ενός Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Νέα Γενιά (European Pact for Youth).

A27 αβ) Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης: το Πρόγραμμα της Χάγης

Η Ε.Ε πρέπει να υιοθετήσει αποτελεσματικότερη κοινή προσέγγιση για τα διασυνοριακά προβλήματα όπως η παράνομη μετανάστευση, η εμπορία ανθρώπων, η τρομοκρατία και το οργανωμένο έγκλημα. Το Ε.Σ εγκρίνει το νέο πολυετές πρόγραμμα που αποκαλείται Πρόγραμμα της Χάγης και αντανάκλα τις φιλοδοξίες που περιέχονται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης. Το Πρόγραμμα της Χάγης ασχολείται με όλες τις πτυχές των πολιτικών που αφορούν το Χώρο της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης συμπεριλαμβανομένης της εξωτερικής τους διάστασης και συγκεκριμένα τα θεμελιώδη δικαιώματα και την ιθαγένεια, το άσυλο και τη μετανάστευση, τη διαχείριση των συνόρων, την ενσωμάτωση των μεταναστών, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος, τη δικαστική και αστυνομική συνεργασία και το αστικό δίκαιο και τη στρατηγική για τα ναρκωτικά. Αποδίδει ζωτική σημασία στη δημιουργία κατάλληλων ευρωπαϊκών νομικών μέσων και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών καθώς και την έγκαιρη εφαρμογή των συμφωνηθέντων μέτρων. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει το 2005 σχέδιο δράσης και χρονοδιάγραμμα για την έγκριση και εφαρμογή των μέτρων.

A27 αγ) Εξωτερικές Υποθέσεις

- Το Ε.Σ εξέφρασε την ανησυχία του για την κατάσταση στο Σουδάν/Νταρφούρ και επαναβεβαιώνει την υποστήριξή του στην Αφρικανική Ένωση και την προθυμία του για παροχή βοήθειας και εμπειρογνομημών.
- Συνάντησε τον Πρωθυπουργό του Ιράκ Αλλάουϊ και επανέλαβε την υποστήριξή του στη διαδικασία διεξαγωγής ελεύθερων εκλογών.
- Παραμένει προσηλωμένο στη λύση των δύο κρατών μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστίνης με βάση τον Οδικό Χάρτη και χαιρετίζει την απόφαση του ισραηλινού κοινοβουλίου (Κνεσέτ) για την αποχώρηση των ισραηλινών στρατευμάτων από τη λωρίδα της Γάζας και από μέρος του βορείου τμήματος της Δυτικής Όχθης.

A27β) ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ ΤΗΣ 16-17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004

Το δεύτερο Ε.Σ επί της προεδρίας των Κάτω Χωρών συζήτησε τα θέματα της διεύρυνσης, της τρομοκρατίας, τις αρχές του δημοσιονομικού πλαισίου 2007-2013, το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και διάφορα άλλα θέματα.

A27βα) Διεύρυνση

- Βουλγαρία και Ρουμανία. Το Ε.Σ επισημαίνει ότι όλα τα κεφάλαια έκλεισαν προσωρινά και εκφράζει την επιθυμία όπως οι δύο χώρες ενταχθούν στην Ε.Ε από 1.1.2007. Για το σκοπό αυτό ζητά να οριστικοποιηθεί η Συνθήκη προσχώρησης των δύο αυτών χωρών ώστε να υπογραφεί τον Απρίλιο του 2005. Η Ε.Ε θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί την προετοιμασία αυτών ιδιαίτερα στους τομείς της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων και ειδικά για τη Ρουμανία και στους τομείς του Ανταγωνισμού και του Περιβάλλοντος.

- **Κροατία.** Καλεί τη χώρα αυτή να λάβει τα αναγκαία μέτρα για πλήρη συνεργασία με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει στο Συμβούλιο πρόταση για πλαίσιο διαπραγματεύσεων με την Κροατία με σκοπό την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων την 17.3.2005.

- **Τουρκία.** Το Ε.Σ αναγνωρίζει την αποφασιστική πρόοδο που έχει σημειωθεί στη διαδικασία μεταρρύθμισης και ελπίζει στην ολοκλήρωση αυτής ιδιαίτερα στον τομέα των θεμελιωδών ελευθεριών και τον πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων περιλαμβανομένης της πολιτικής μηδενικής ανοχής έναντι των βασανιστηρίων και της κακής μεταχείρισης των κρατουμένων. Εκφράζει την ικανοποίησή του για την απόφαση της Τουρκίας να υπογράψει το Πρωτόκολλο σχετικά με τη προσαρμογή της Συμφωνίας της Άγκυρας, δεδομένης της προσχώρησης 10 νέων κρατών μελών. Πρόκειται για τη συμφωνία τελωνειακής σύνδεσης που πρέπει να επεκταθεί στα νέα κράτη μέλη περιλαμβανομένης και της Κύπρου. Με δεδομένο ότι η Τουρκία δεν έχει αναγνωρίσει την Κυπριακή Δημοκρατία, η υπογραφή της ανωτέρω συμφωνίας αποτελεί μία έμμεση αναγνώριση ώστε να αρθεί και αυτό το εμπόδιο. Εφόσον η Τουρκία υπογράψει το Πρωτόκολλο οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις θα αρχίσουν στις 3 Οκτωβρίου του 2005. Όσον αφορά τα ανεπίλυτα διасυνοριακά προβλήματα με την Ελλάδα, το Ε.Σ επιμένει ότι αυτά πρέπει να υποβάλλονται για επίλυση στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Όμως, σχετικά με την προσχώρηση της Τουρκίας τέθηκαν και άλλες σημαντικές προϋποθέσεις. Το Συμβούλιο θα θεσπίσει ομόφωνα κριτήρια αξιολόγησης για το προσωρινό κλείσιμο των κεφαλαίων και εφόσον απαιτείται και για το άνοιγμα κάθε κεφαλαίου. Ενδέχεται να συζητηθεί η πιθανότητα μακράς μεταβατικής περιόδου, παρεκκλίσεων, ειδικών ρυθμίσεων ή ειδικών ρητρών διασφάλισης δηλαδή ρητρών που θα είναι διαρκώς διαθέσιμες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα περιλάβει τα στοιχεία αυτά στις προτάσεις της για κάθε πλαίσιο όπως η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, οι διαρθρωτικές πολιτικές ή η γεωργία. Τα μέτρα αυτά μπορούν να εφαρμοσθούν και για άλλες υποψήφιες χώρες.

A27ββ) Τρομοκρατία

Το Ε.Σ εμμένει στον πάγιο στόχο του για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας με παράλληλο σεβασμό των ατομικών δικαιωμάτων. Περαιτέρω πρόοδος πρέπει να επιτευχθεί στην πρακτική και επιχειρησιακή συνεργασία, ιδιαίτερα μέσω της Interpol και της ειδικής ομάδας των Αρχηγών Αστυνομίας (Police Chiefs Task Force), την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, της Interpol και της Eurojust, την ανταλλαγή δεδομένων σχετικά με την απώλεια και κλοπή διαβατηρίων και στην αξιολόγηση των εθνικών δομών ώστε η όλη πρόοδος στους ανωτέρω τομείς να ολοκληρωθεί μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2005. Στο πεδίο της δικαστικής συνεργασίας, απαιτείται πρόοδος για τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών αναφορικά με τα ποινικά μητρώα, τη διατήρηση δεδομένων των τηλεπικοινωνιών και το ευρωπαϊκό ένταλμα συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων. Στον τομέα της ασφάλειας των συνόρων και των εγγράφων, απαιτείται ενίσχυση της ασφάλειας των διαβατηρίων της Ε.Ε με την προσθήκη βιομετρικών στοιχείων (εικόνα προσώπου και δακτυλικά αποτυπώματα) και η ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τα Σύνορα μέχρι τον Μάιο του 2005.

A27βγ) Δημοσιονομικό πλαίσιο 2007-2013

Το ανωτέρω πλαίσιο πρέπει να διέπεται από την αρχή της δημοσιονομικής εξυγίανσης σε όλους τους τομείς δράσης ενώ θα διατηρηθεί το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων στο σημερινό επίπεδο του **1,24%** του ΑΕΕ (Ακαθάριστο Εγχώριο Εισόδημα (GNI, Gross National Income) της Ε.Ε. Απαιτείται η απλούστευση του συστήματος και ουσιαστική πρόοδος στις επαφές μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των κρατών μελών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ώστε η επόμενη προεδρία να είναι σε θέση να παρουσιάσει τα πρώτα αποτελέσματα.

A27βδ) Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και Εξωτερικές υποθέσεις ΕΠΑΑ

Το Ε.Σ ενέκρινε τη στρατηγική για τα ναρκωτικά για την περίοδο 2005-2012 που θα ενσωματωθεί στο Πρόγραμμα της Χάγης. Θα αποτελέσει βασικό μέσο για την ουσιαστική αντιμετώπιση της χρήσης και της παράνομης εμπορίας ναρκωτικών. Εξέφρασε την ικανοποίησή του για τη καθιέρωση κοινών βασικών αρχών για την πολιτική των κρατών μελών όσον αφορά την ένταξη των μεταναστών. Οι αρχές αυτές πρέπει να αναπτυχθούν με βάση τις κοινές εμπειρίες και τις βέλτιστες πρακτικές.

Το Ε.Σ ενέκρινε την έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής της Ε.Ε για τη διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής (ΟΜΚ, Weapons of Mass Destruction, WMD) και σημείωσε την πρόοδο στον τομέα αυτό σχετικά με τις σχέσεις με τρίτες χώρες και τη στενή συνεργασία με το Διεθνή Οργανισμό Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ, International Atomic Energy Agency, IAEA) και τον Οργανισμό για την Απαγόρευση των Χημικών Όπλων (ΟΑΧΟ, Organisation on Proliferation of Chemical Weapons, OPCW).

A27βε) ΕΠΑΑ

Το Ε.Σ εξέφρασε την ικανοποίησή του για την επιτυχή έναρξη την 2.12.2004 της στρατιωτικής επιχείρησης ALTHEA της Ε.Ε στη Βοσνία –Ερζεγοβίνη. Σημείωσε επίσης την επιτυχία των τριών συνεχιζόμενων αποστολών της ΕΠΑΑ (Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας, ESDP (European Security and Defense Policy) και συγκεκριμένα α) της αστυνομικής αποστολής στη Βοσνία –Ερζεγοβίνη β) της EUPOL PROXIMA στη FYROM και γ) της αποστολής κράτους δικαίου ΘΕΜΙΣ στη Γεωργία.

A28) ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ

A28α) ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ ΤΗΣ 22 ΚΑΙ 23 ΜΑΡΤΙΟΥ 2005

Το εαρινό Ε.Σ των Βρυξελλών της 22 και 23 Μαρτίου 2005, έλαβε αποφάσεις για σημαντικά θέματα όπως η βελτίωση της Εφαρμογής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και η επανεξέταση και η επανιεράρχηση των στόχων της Στρατηγικής της Λισσαβόνας.

• Βελτίωση της Εφαρμογής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης

Μετά από μακρές και επίπονες διαπραγματεύσεις για το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (Stability and Growth Pact, Pacte de stabilité et de croissance) την Κυριακή, 20 Μαρτίου 2005 το Συμβούλιο των Υπουργών Οικονομίας των κρατών μελών που έχουν υιοθετήσει το ευρώ (Eurogroup) και στη συνέχεια το Συμβούλιο των Υπουργών Οικονομίας της Ε.Ε (Ecofin) ενέκριναν την εισήγησή τους προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (Ε.Σ). Το Ε.Σ με σύνθεση τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων, που συνήλθε στις Βρυξέλλες στις 22-23 Μαρτίου 2005, ενέκρινε το κείμενο των τροποποιήσεων με βάση το οποίο: **α)** παραμένουν αναλλοίωτα το ανώτατο επιτρεπόμενο έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης στο 3% του ΑΕΠ και ο στόχος για το λόγο δημόσιου χρέους-ΑΕΠ στο 60% του ΑΕΠ. Ο μεσοπρόθεσμος στόχος για ισοσκελισμένες ή πλεονασματικές δημοσιονομικές θέσεις για κάθε συγκεκριμένη χώρα της Ευρωζώνης ή του Μηχανισμού Συναλλαγματικών Ισοτιμιών Νο II πρέπει να επιτυγχάνεται πιο δυναμικά σε περιόδους οικονομικής ανάκαμψης και λιγότερο σε δύσκολες οικονομικές περιόδους. Απαραίτητη είναι η ετήσια προσαρμογή σε κυκλικά προσαρμοζόμενους όρους, εξαιρουμένων των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων, 0,5% του ΑΕΠ σαν σημείο αναφοράς **β)** θα λαμβάνονται υπόψη μόνο οι μεγάλες μεταρρυθμίσεις που συνεπάγονται άμεσες συνέπειες μακροπρόθεσμης εξοικονόμησης. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται σε μεταρρυθμίσεις των συνταξιοδοτικών συστημάτων που εισάγουν ένα σύστημα πολλαπλών πυλώνων οι οποίοι περιλαμβάνουν ένα υποχρεωτικό πυλώνα με πλήρη χρηματοδότηση. Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν τέτοιες μεταρρυθμίσεις πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρεκκλίνουν από την πορεία προσαρμογής τους προς το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο υπό τον όρο ότι η παρέκκλιση θα είναι προσωρινή **γ)** κατά την εξέταση των «άλλων σχετικών παραγόντων» στη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος, θα λαμβάνεται υπόψη η δυνητική οικονομική μεγέθυνση, οι επικρατούσες κυκλικές συνθήκες, η εφαρμογή πολιτικών προώθησης της έρευνας και ανάπτυξης και της καινοτομίας, η βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους, οι δημόσιες επενδύσεις, η αύξηση ή η διατήρηση σε υψηλό επίπεδο των χρηματοδοτικών συνεισφορών υπέρ της προαγωγής της διεθνούς αλληλεγγύης και της επίτευξης ευρωπαϊκών στόχων ιδιαίτερα της ένωσης της Ευρώπης ενώ θα εξετάζεται δεόντως και κάθε άλλος παράγοντας που είναι συναφής «κατά τη γνώμη του οικείου κράτους μέλους», προκειμένου να αξιολογηθεί συνολικά και ποιοτικά η υπέρβαση της τιμής αναφοράς **δ)** οι προθεσμίες για την ανάληψη αποτελεσματικής δράσης και τη λήψη μέτρων μπορεί να παρατείνονται ως εξής: για την έκδοση απόφασης για τη διαπίστωση υπερβολικού ελλείμματος από 3 σε 4 μήνες, το χρονικό διάστημα ανάληψης αποτελεσματικής δράσης από 4 σε 6 μήνες, η προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος κατά κανόνα θα είναι ένα έτος από τον εντοπισμό του. Η αρχική αυτή προθεσμία θα μπορεί να είναι ένα έτος αργότερα, δηλαδή το δεύτερο έτος μετά τον εντοπισμό του, και ως εκ τούτου το τρίτο έτος μετά την εμφάνισή του. Οι προθεσμίες για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος μπορεί να επανεξετάζονται, εφόσον ανακύπτουν απρόβλεπτες οικονομικές αντιξοότητες με δυσμενείς δημοσιονομικές συνέπειες.

• Επικαιροποίηση της στρατηγικής της Λισσαβόνας

Η επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Λισσαβόνας κρίθηκε μη πραγματοποιήσιμη και για το λόγο αυτό ήδη από το 2004 είχαν αρχίσει διαβουλεύσεις για την προσαρμογή της στα νέα δεδομένα (Mid-Term Review of the Lisbon Strategy, Examen à mi-parcours de la stratégie de Lisbonne). Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Βρυξελλών της 22 και 23 Μαρτίου 2005 ενέκρινε την επικαιροποίηση και την εκ νέου ιεράρχηση των προτεραιοτήτων της στρατηγικής της Λισσαβόνας σε κείμενο με τίτλο: «Επανεξέταση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας: μια εταιρική σχέση για την οικονομική αύξηση και την απασχόληση» (Relaunching the Lisbon Strategy: A Partnership for Growth and Employment, Relancer la stratégie de Lisbonne: Un partenariat pour la croissance et l'emploi. Οι κυριότερες κατευθύνσεις αυτού είναι οι εξής:

▣ Πρώτη προτεραιότητα αποτελεί η ανάπτυξη της έρευνας, της εκπαίδευσης και της καινοτομίας διότι επιτρέπουν τη μετατροπή της γνώσης σε προστιθέμενη αξία για τη δημιουργία περισσότερων και ποιοτικά καλύτερων θέσεων απασχόλησης. Στον τομέα της έρευνας και Ανάπτυξης (E & A) διατηρείται ο γενικός στόχος του ποσοστού επενδύσεων 3% με σωστή κατανομή μεταξύ ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων με την επίτευξη του στόχου να διευκολύνεται ιδιαίτερα με την παροχή φορολογικών κινήτρων για τις ιδιωτικές επενδύσεις και την καθιέρωση μηχανισμών στήριξης των καινοτόμων ΜΜΕ και των νεοσύστατων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας.

▣ Η Ευρώπη χρειάζεται ένα στέρεο βιομηχανικό ιστό και τεχνολογικές πρωτοβουλίες που θα βασίζονται στη σύμπραξη ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και την οργάνωση τεχνολογικών πλατφορμών. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων πρέπει να επεκτείνει το διαρθρωμένο χρηματοδοτικό μέσο της σε σχέδια E & A.

▣ Η ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας θα βασίζεται στη γενικευμένη χρησιμοποίηση των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών στις δημόσιες υπηρεσίες, τις ΜΜΕ και τα νοικοκυριά. Η πρωτοβουλία i2010 θα

δώσει έμφαση στην έρευνα και την καινοτομία στον τομέα των τεχνολογιών πληροφορικής, την ανάπτυξη κλάδων δημιουργίας περιεχομένου πολυμέσων και την ασφάλεια των δικτύων και των πληροφοριών.

■ Για να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις, η Ε.Ε οφείλει να ολοκληρώσει την εσωτερική της αγορά με ένα ρυθμιστικό πλαίσιο ευμενέστερο προς τις επιχειρήσεις που με τη σειρά τους πρέπει να επιδείξουν κοινωνική υπευθυνότητα.

■ Πέραν μιας δραστήριας πολιτικής ανταγωνισμού, το Ε.Σ καλεί τα κράτη μέλη να μειώσουν το γενικό επίπεδο των κρατικών ενισχύσεων ώστε να ενισχυθούν με πόρους η Ε & Α, η καινοτομία, και η αξιοποίηση του ανθρώπινου κεφαλαίου. Είναι απαραίτητη η κατάρτιση μιας κοινής μεθοδολογίας στάθμισης των διοικητικών επιβαρύνσεων που αποτελούν τροχοπέδη για τη διενέργεια επενδύσεων.

■ Οι ΜΜΕ αποτελούν το βασικό κορμό της απασχόλησης. Για το λόγο αυτό, πρέπει να απαλλαγούν από τις διοικητικές επιβαρύνσεις και να στηριχθούν χρηματοδοτικά ιδιαίτερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων.

■ Η Ατζέντα Κοινωνικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συνεισφέρει στην επίτευξη των στόχων για πλήρη απασχόληση και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή. Πρέπει να συνεχισθούν οι προσπάθειες για την ανύψωση του γενικού επιπέδου εκπαίδευσης ενώ προέχει η διάδοση του Ευρωπαϊκού Βιβλιαρίου Κατάρτισης (Europass) και η έκδοση της Οδηγίας για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.

■ Είναι απαραίτητη μια καλύτερη διακυβέρνηση για την επίτευξη των στόχων. Η νέα προσέγγιση βασίζεται σε τριετή κύκλο: **α)** Αφετηρία είναι το έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Στρατηγική Έκθεση» με βάση την οποία το Ε.Σ καθορίζει τους πολιτικούς προσανατολισμούς για την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντολογική διάσταση της στρατηγικής **β)** το Συμβούλιο εγκρίνει σειρά ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών που συνίστανται από τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών (ΓΠΟΠ) και τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση (ΚΓΑ) **γ)** τα κράτη μέλη καταρτίζουν εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων **δ)** η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλλει, σαν συμπλήρωμα των εθνικών πολιτικών, ένα «Κοινοτικό Πρόγραμμα Λισσαβόνας» που καλύπτει το σύνολο των δράσεων που θα αναληφθούν σε κοινοτικό επίπεδο **ε)** τα κράτη μέλη υποβάλλουν σε ενιαίο έγγραφο την εθνική έκθεση για την παρακολούθηση της υλοποίησης της στρατηγικής της Λισσαβόνας με σαφή διάκριση μεταξύ των διαφόρων τομέων δράσης και με αναφορά των συγκεκριμένων μέτρων που έχουν ληφθεί τους προηγούμενους 12 μήνες **ζ)** η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλλει ετήσια έκθεση προς το Ε.Σ σχετικά με την υλοποίηση της στρατηγικής και το Ε.Σ προβαίνει σε επισκόπηση της προόδου και αποφασίζει για την προσαρμογή των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών.

• Άλλα θέματα

■ Στα πλαίσια της στρατηγικής της Λισσαβόνας, το Ε.Σ ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Νεολαία (European Youth Pact, Pacte européen pour la jeunesse) που στοχεύει στην κατάρτιση, κινητικότητα, επαγγελματική και κοινωνική ενσωμάτωση των νέων, το συνδυασμό επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής ενώ ζητά από τους εργοδότες να επιδείξουν μεγαλύτερη κοινωνική υπευθυνότητα στον τομέα της επαγγελματικής ένταξης των νέων.

■ Το Ε.Σ επιμένει ότι είναι αναγκαία η κατασκευή του Διεθνούς Θερμοπυρηνικού Αντιδραστήρα (ITER, International Thermonuclear Experimental Reactor) σε ευρωπαϊκή τοποθεσία πριν τα τέλη του 2005 και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να κινηθεί προς την κατεύθυνση της έγκαιρης επίτευξης του στόχου.

■ Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο για την προετοιμασία της Συνόδου Κορυφής του ΟΗΕ το Σεπτέμβριο του 2005 για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Διακήρυξης της χιλιετίας (2000) και των λοιπών σημαντικών αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών. Ιδιαίτερα η Ε.Ε οφείλει να καταθέσει εποικοδομητικές προτάσεις για την ανάπτυξη με ιδιαίτερη έμφαση στο ρόλο της Αφρικής ενώ πρέπει να συνεχισθεί ο διάλογος με τις εκτός Ε.Ε ομάδες χωρών για μια δυναμική σύγκλιση θέσεων ώστε να επιτευχθούν ισορροπημένα αποτελέσματα κατά την ανωτέρω Σύνοδο Κορυφής.

Στο δεύτερο Ε.Σ επί Ιρλανδικής Προεδρίας, που συνήλθε στις 17 και 18.6.2004, επιτεύχθηκε συμφωνία για το σχέδιο Ευρωπαϊκού Συντάγματος και συζητήθηκαν επίσης θέματα της επικαιρότητας.

• ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα προέκυψε μετά την υποβολή σχεδίου από την Ευρωπαϊκή Συνέλευση, την έγκριση αυτού σαν βάση συζήτησης από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (Ε.Σ) της Θεσσαλονίκης επί Ελληνικής Προεδρίας, την υποβολή κειμένου από τη Διακυβερνητική Διάσκεψη, την αποτυχία επίτευξης συμφωνίας στο Ε.Σ των Βρυξελλών επί Ιταλικής Προεδρίας και την ομόφωνη αποδοχή του νέου κειμένου της Διακυβερνητικής Διάσκεψης από το Ε.Σ των Βρυξελλών την 18-6-2004. Για να ισχύσει πρέπει να επικυρωθεί και από τα 25 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε) με απόφαση των εθνικών κοινοβουλίων ή με δημοψηφίσματα. Στόχος είναι να αρχίσει να εφαρμόζεται την 1.11.2006. Σύμφωνα με Δήλωση που καταχωρήθηκε στην Τελική Πράξη, εάν μετά παρέλευση δύο ετών από την υπογραφή του Συντάγματος από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων τα τέσσερα πέμπτα των κρατών μελών έχουν επικυρώσει το κείμενο και εάν ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν δυσχέρειες όσον αφορά την επικύρωση, το θέμα παραπέμπεται στο Ε.Σ.

• Από το τελικό κείμενο διαγράφηκε στο προοίμιο ο ορισμός της δημοκρατίας του Θουκυδίδη ενώ δεν έγινε σαφής αναφορά στην χριστιανική ταυτότητα της Ευρώπης.

• Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα ενοποιεί σε ενιαίο κείμενο όλες τις προηγούμενες Συνθήκες. Δεν παύει, όμως, και αυτό να είναι μία Συνθήκη. Οι κυριότερες τροποποιήσεις που επιφέρει είναι οι εξής:

▶ Η Ε.Ε αποκτά νομική προσωπικότητα.

▶ το Σύνταγμα και οι κανόνες δικαίου της Ε.Ε υπερέχουν έναντι του δικαίου των κρατών μελών.

▶ Ενσωματώνεται στο Σύνταγμα ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (Charter of Fundamental Rights).

▶ Καθορίζεται ευκρινέστερα η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ε.Ε και των κρατών μελών.

▶ Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεν αποτελεί πλέον μία σύνθεση του Συμβουλίου αλλά καθίσταται αυθύπαρκτος θεσμός. Απαρτίζεται από τους Αρχηγούς Κρατών ή Κυβερνήσεων των κρατών μελών, από τον Πρόεδρό του και τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Ε.Ε συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου. ▶ Δημιουργούνται νέες ηγετικές θέσεις στην Ε.Ε: α) ο Πρόεδρος του Ε.Σ με περιορισμένες αρμοδιότητες που εκλέγεται από το Ε.Σ με ειδική πλειοψηφία για θητεία δύομισι ετών, άπαξ ανανεώσιμη. Ο Πρόεδρος του Ε.Σ δεν μπορεί να ασκεί εθνικό αξίωμα β) ο Υπουργός Εξωτερικών της Ένωσης ο οποίος θα εκπροσωπεί την Ε.Ε στη διεθνή σκηνή και θα κατέχει και θέση Αντιπροέδρου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενώ θα προεδρεύει μόνιμα του Συμβουλίου Εξωτερικών Σχέσεων. Στο αξίωμα αυτό συγκεντρώνονται οι αρμοδιότητες που ασκούν σήμερα ο Ύπατος Εκπρόσωπος για την κοινή εξωτερική πολιτική και την πολιτική άμυνας και ο Επίτροπος για τις εξωτερικές σχέσεις. Θα συμβάλλει με τις προτάσεις του στη διαμόρφωση της ανωτέρω κοινής πολιτικής και θα εφαρμόζει τις σχετικές αποφάσεις που εκδίδουν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο των Υπουργών

▶ Το Συμβούλιο των Υπουργών συνεδριάζει δημόσια όταν συσκέπτεται και αποφασίζει επί σχεδίων νομοθετικών πράξεων.

▶ Διευκρινίζονται με σαφήνεια οι ρόλοι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Εφαρμόζεται η αρχή του διαθεσμικού προγραμματισμού (interinstitutional programming) με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Επεκτείνεται η διαδικασία της συναπόφασης. Το 95% περίπου της νομοθετικής διαδικασίας απαιτεί και την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

▶ Προβλέπονται οι εξής δράσεις που θα αντικαταστήσουν τις προηγούμενες όταν το Σύνταγμα τεθεί σε ισχύ: 1) ο ευρωπαϊκός νόμος (European law). Αποτελεί νομοθετική πράξη γενικής ισχύος. Είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος 2) ο ευρωπαϊκός νόμος-πλαίσιο (European framework law). Είναι νομοθετική πράξη που δεσμεύει κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλά αφήνει την επιλογή της μορφής και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών 3) ο ευρωπαϊκός κανονισμός (European regulation). Αποτελεί μη νομοθετική πράξη γενικής ισχύος για την εφαρμογή νομοθετικών πράξεων και ορισμένων διατάξεων του Συντάγματος. Μπορεί να είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και να ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος ή να δεσμεύει κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα αλλά να αφήνει την επιλογή της μορφής και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών 4) η ευρωπαϊκή απόφαση (European decision). Αποτελεί μη νομοθετική πράξη, δεσμευτική ως προς όλα τα μέρη της. Όταν ορίζει αποδέκτες, είναι δεσμευτική μόνο για αυτούς 5) οι ευρωπαϊκές συστάσεις και γνώμες (European recommendations and opinions) που δεν έχουν δεσμευτικό αποτέλεσμα.

▶ Εξακολουθεί να ισχύει το σύστημα της εναλλασσόμενης εξάμηνης προεδρίας αλλά με τη μορφή της συλλογικής

18μηνης προεδρίας. Κάθε κράτος μέλος προεδρεύει εκ περιτροπής των συνθέσεων του Συμβουλίου των Υπουργών (με εξαίρεση του Συμβουλίου εξωτερικών σχέσεων) για ένα εξάμηνο και συνεπικουρείται από τα άλλα δύο μέλη της τριανδρίας με βάση κοινό πρόγραμμα. Τα μέλη της ομάδας μπορούν να αποφασίζουν διαφορετικές ρυθμίσεις μεταξύ τους. Η Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων (COREPER) προεδρεύεται από το μέλος της ομάδας που ασκεί την προεδρία του Συμβουλίου των Γενικών Υποθέσεων.

► Ο αριθμός των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τις ευρωεκλογές του 2009 και εξής θα είναι 750 με κατώτερο αριθμό για τα κράτη μέλη τους έξη και ανώτερο τους 96. Εάν μέχρι το 2009 εισέλθουν στην Ε.Ε η Βουλγαρία και η Ρουμανία ισχύει η μεταβατική διάταξη μέχρι το 2009 σύμφωνα με την οποία η μεν πρώτη θα έχει 18 και η δεύτερη 35 ευρωβουλευτές. Ο ακριβής αριθμός των εδρών που θα κατανεμηθεί στα κράτη μέλη από το 2009 θα αποφασισθεί πριν από τις ευρωεκλογές του έτους αυτού σύμφωνα με το φθινόντως αναλογικό σύστημα.

► Μέχρι το έτος 2014 κάθε κράτος μέλος έχει ένα Επίτροπο. Μετά το έτος αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα έχει ένα αριθμό ίσο με τα δύο τρίτα των κρατών μελών και θα ισχύει το σύστημα της ισοδύναμης εναλλαγής (equal rotation). Για την εκλογή Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προηγείται διαβούλευση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τα πρόσωπα των υποψηφίων ενώ λαμβάνεται υπόψη το αποτέλεσμα των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

► Ο ορισμός της ειδικής πλειοψηφίας (qualified majority) διαμορφώθηκε ως εξής: όπου για τη λήψη αποφάσεων του Συμβουλίου το Σύνταγμα απαιτεί ειδική πλειοψηφία, αυτή επιτυγχάνεται με διπλή πλειοψηφία των κρατών μελών που εκπροσωπούν α) το 55% του αριθμού των κρατών μελών και β) το 65% του πληθυσμού της Ε.Ε. Δίνεται, παράλληλα, η δυνατότητα σε μία ομάδα τουλάχιστον 4 κρατών μελών να μπλοκάρει μία απόφαση του Συμβουλίου (blocking minority). Επίσης, ένας αριθμός μελών του Συμβουλίου που εκπροσωπεί τουλάχιστον τα τρία τέταρτα της blocking minority, είτε σε επίπεδο αριθμού κρατών μελών ή σε επίπεδο πληθυσμού, μπορεί να αναστείλει τη ψηφοφορία οπότε συνεχίζονται οι συζητήσεις μέχρι να επιτευχθεί ευρύτερη συναίνεση. Στην περίπτωση της ειδικής πλειοψηφίας, οι ψήφοι κάθε κράτους μέλους σταθμίζονται δηλαδή κάθε κράτος μέλος έχει ένα ορισμένο αριθμό ψήφων.

► Η ομοφωνία (unanimity) περιορίζεται κύρια στα εξής θέματα: 1) καθορισμός των ιδίων πόρων και των χρηματοοικονομικών προοπτικών της Ε.Ε 2) φορολογία και μερικά κοινωνική πολιτική 3) κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική άμυνας όπου ισχύει η ειδική πλειοψηφία εκτός εάν κάποιο μέλος του Συμβουλίου δηλώσει ότι για ζωτικούς και δεδηλωμένους λόγους εθνικής πολιτικής προτίθεται να αντιπαχθεί οπότε αναζητείται ομόφωνη πρόταση 4) απονομή στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ειδικών καθηκόντων σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών και λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων όπως επίσης η ψήφιση ευρωπαϊκού νόμου για την τροποποίηση του Καταστατικού της ΕΚΤ 5) ένταξη στους ελάχιστους κανόνες για τον ορισμό ποινικών αδικημάτων και κυρώσεων σε τομείς ιδιαίτερης σοβαρής εγκληματικότητας πέραν αυτών που αναφέρει το Σύνταγμα στο άρθρο III-172 6) ψήφιση ευρωπαϊκού νόμου για τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας εντός των πλαισίων της Eurojust με στόχο την καταπολέμηση αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ε.Ε και ψήφισης ευρωπαϊκής απόφασης για την επέκταση των ανωτέρων αδικημάτων με διασυνοριακή διάσταση 7) ευρωπαϊκές αποφάσεις και συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται στο πλαίσιο της διαρθρωμένης συνεργασίας εκτός ορισμένων εξαιρέσεων για τις οποίες απαιτείται ειδική πλειοψηφία 8) έγκριση του Συμβουλίου για τη λήψη από κράτος μέλος περιοριστικών φορολογικών μέτρων έναντι ενός ή περισσότερων τρίτων κρατών 9) περιπτώσεις που το Σύνταγμα παρέχει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τη δυνατότητα να επιτρέπει στο Συμβούλιο των Υπουργών να αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία ή να ακολουθεί τη συνήθη νομοθετική διαδικασία αντί της ισχύουσας ειδικής 10) εξουσιοδότηση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας 11) η απόφαση του Συμβουλίου των Υπουργών επί ευρωπαϊκού νόμου ή νόμου πλαισίου που ρυθμίζει το δικαίωμα ψήφου στις δημοτικές εκλογές και τις ευρωεκλογές πολιτών της Ε.Ε που διαμένουν σε άλλα κράτη μέλη 11) απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών για έκδοση ευρωπαϊκού νόμου ή νόμου πλαισίου για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με τα διαβατήρια, τις αστυνομικές ταυτότητες, τίτλους διαμονής ή κάθε άλλο εξομοιούμενο έγγραφο 12) απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών για τη θέσπιση των αναγκαίων μέτρων για την εκλογή μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μετά από σχέδιο που υποβάλλει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και έγκριση του Συμβουλίου των Υπουργών αναφορικά με το φορολογικό καθεστώς των μελών και πρώην μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

► Τα κράτη μέλη που πληρούν υψηλά κριτήρια στρατιωτικών δυνατοτήτων και επιθυμούν να αναλάβουν αυστηρότερες δεσμεύσεις για πλέον απαιτητικές στρατιωτικές, αστυνομικές και ειρηνευτικές αποστολές, καθιερώνουν μεταξύ τους Μόνιμη Διαρθρωμένη Συνεργασία (Standing Structured Cooperation). Κάθε κράτος μέλος που επιθυμεί να προσχωρήσει αργότερα στη συνεργασία αυτή γνωστοποιεί την πρόθεσή του αυτή στο Συμβούλιο και τον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης. Το Συμβούλιο επικυρώνει τη συμμετοχή με την έκδοση ευρωπαϊκής απόφασης.

► Εφόσον το Συμβούλιο ευρίσκεται σε αδυναμία να λάβει απόφαση για θέματα προοδευτικής χάραξης κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής άμυνας, καθιερώνεται η Ενισχυμένη Συνεργασία (Enhanced Cooperation) στο πλαίσιο της Ε.Ε. Στην περίπτωση που ένα συμμετέχον κράτος μέλος δεχθεί ένοπλη επίθεση στο έδαφός του, τα άλλα συμμετέχοντα κράτη μέλη οφείλουν να του παράσχουν βοήθεια και συνδρομή με όλα τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους. Ενισχυμένη Συνεργασία μπορεί να υπάρξει και σε άλλους τομείς δράσεις, εκτός της εξωτερικής πολιτικής και άμυνας, εφόσον προβλέπεται στο Σύνταγμα, με τη σύμφωνη άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου Υπουργών.

• Άλλα θέματα

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προέβη σε επισκόπηση της πορείας διαφόρων τομέων και

καθόρισε κατευθυντήριες γραμμές για τη μελλοντική εξέλιξη σε κάθε τομέα. Εξέφρασε ανησυχία για τη χαμηλή προσέλευση ψηφοφόρων στις ευρωεκλογές της 10-13.6.2004. Αναγνώρισε ότι οι ευρωπαίοι πολίτες θα πρέπει να σχηματίσουν πιο σαφή αντίληψη για τη σημασία του έργου της Ένωσης και του ρόλου του στην καθημερινή τους ζωή. Επιδοκιμάζει την πρόθεση της Ολλανδικής Προεδρίας να προωθήσει την πρωτοβουλία «Παρουσίαση της Ευρώπης στους Πολίτες» ('Communicating Europe'). Μεταξύ των θεμάτων που συζητήθηκαν στο Ε.Σ ήταν και τα εξής:

Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης

■ Οι πολίτες της Ευρώπης προσβλέπουν ολοένα περισσότερο στην Ευρώπη για την πραγματοποίηση απτής πρόδοου στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων, με βάση τις κοινές αξίες για την ελευθερία, το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών και το κράτος δικαίου. Το Ε.Σ εκφράζει ικανοποίηση για την έκθεση της Επιτροπής με θέμα την πρόοδο που σημειώθηκε στα πλαίσια του πενταετούς προγράμματος του Τάμπερε, η οποία καταδεικνύει ότι έχει επιτελεστεί σημαντική πρόοδος στη δημιουργία ενός γνήσιου χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Σημειώνει ότι κατά το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους έγιναν και άλλα σημαντικά βήματα. Μεταξύ αυτών είναι η έκδοση της οδηγίας ως προς τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση ασύλου και η πολιτική συμφωνία που επιτεύχθηκε ως προς την οδηγία περί των διαδικασιών χορήγησης ασύλου. Η πολιτική συμφωνία ως προς την οδηγία περί εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών για σπουδές και συναφείς λόγους· η έκδοση του κανονισμού σχετικά με τον ευρωπαϊκό εκτελεστό τίτλο για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις· και η γενική συμφωνία επί του κειμένου της απόφασης πλαισίου για την αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων δήμευσης.

■ Εν αναμονή της έγκρισης του νέου προγράμματος θα πρέπει να διατηρηθεί η δυναμική. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δίνει ιδίως έμφαση σε ορισμένες προτεραιότητες στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης. Η νέα Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαχείρισης των Συνόρων, της οποίας ο κανονισμός έχει σχεδόν οριστικοποιηθεί, θα πρέπει να γίνει επιχειρησιακή στις αρχές του 2005. Η εφαρμογή του σχεδίου για τη διαχείριση των θαλάσσιων συνόρων θα πρέπει να επανεξεταστεί. Καλούνται το Συμβούλιο και η Επιτροπή να μελετήσουν περαιτέρω προτάσεις για τη σύσταση χρηματοδοτικού μέσου όσον αφορά τη διαχείριση των επαναπατρισμών, αντλώντας από την εμπειρία που έχει αποκτηθεί σε αυτόν τον τομέα. Καλείται επίσης το Συμβούλιο να εξετάσει τις προτάσεις που περιέχονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την είσοδο στην Ένωση προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, καθώς και στην ανακοίνωση σχετικά με τη νόμιμη και παράνομη μετανάστευση.

■ Το Ε.Σ εκφράζει την ικανοποίησή του για την έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της δήλωσής του της 25ης Μαρτίου. Εν τω μεταξύ σημειώθηκε σημαντική πρόοδος. Στα αξιοσημείωτα βήματα συγκαταλέγονται η ολοκλήρωση των εργασιών σχετικά με την οδηγία για την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων, ο κανονισμός για την εισαγωγή νέων λειτουργιών του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, η απόφαση του Συμβουλίου για τη δημιουργία του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις και η συμφωνία Ευρωπόλ/Eurojust.

■ Όσον αφορά το πρακτικό και επιχειρησιακό μέτωπο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την επανασύσταση της Ειδικής Ομάδας για την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας στους κόλπους της Ευρωπόλ και τα βήματα που σημειώνονται προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ροή εγκληματολογικών και επιχειρησιακών πληροφοριών στην Ευρωπόλ, τη ληφθείσα απόφαση για την ενίσχυση των δομών εργασίας στο Συμβούλιο και τις αποφάσεις των προϊσταμένων των υπηρεσιών ασφαλείας των κρατών μελών να συνέρχονται τακτικά υπό τη σύνθεση της Ομάδας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Ζητά από το Συμβούλιο να προωθήσει τις εργασίες σχετικά με τις προτάσεις για την ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας της Ειδικής Ομάδας Αρχηγών Αστυνομίας προκειμένου να εγκριθούν νέες ρυθμίσεις το αργότερο το Δεκέμβριο 2004.

Διεύρυνση

■ Το Ε.Σ υπογραμμίζει ότι η **Βουλγαρία και η Ρουμανία** συνιστούν αναπόσπαστο μέρος του συνεχιζόμενου γύρου διαπραγματεύσεων κατά τον οποίο δέκα νέα κράτη μέλη προσχώρησαν στην Ένωση την 1η Μαΐου του 2004. Η Ένωση υπενθυμίζει ότι οι κατευθυντήριες αρχές που εφαρμόστηκαν στις διαπραγματεύσεις προσχώρησης με τα δέκα νέα κράτη μέλη εξακολουθούν να ισχύουν για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, οι οποίες είναι μέρος της ίδιας καθολικής και αμετάκλητης διαδικασίας διεύρυνσης. Εκφράζει ικανοποίηση για την ουσιαστικότερη πρόοδο που σημείωσαν η Βουλγαρία και η Ρουμανία στις διαπραγματεύσεις προσχώρησης κατά τη διάρκεια των παρελθόντων μηνών και τονίζει ξανά τον κοινό στόχο της Ένωσης να υποδεχθεί τις δύο χώρες ως μέλη της τον Ιανουάριο του 2007 εφ' όσον θα είναι

έτοιμες. Η Ένωση σημειώνει με μεγάλη ικανοποίηση ότι όλα τα εκκρεμή κεφάλαια στις διαπραγματεύσεις με τη Βουλγαρία έχουν προσωρινά κλείσει και ότι και η Ρουμανία έχει σημειώσει αξιόλογη πρόοδο και ευρίσκεται σημαντικά πλησιέστερα στην επίτευξη του στόχου. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα συνεχίσουν να βοηθούν τη Ρουμανία στο θέμα αυτό. Το Ε.Σ αναμένει την τακτική έκθεση της Επιτροπής για το 2004, η οποία θα αξιολογήσει την ικανότητα των δύο χωρών να αναλάβουν όλες τις υποχρεώσεις του μέλους κατά τη στιγμή της προσχώρησης.

■ Το Ε.Σ εκφράζει ικανοποίηση για τη σημαντική πρόοδο που σημείωσε η **Τουρκία** στη διαδικασία μεταρρυθμίσεων, στις οποίες συγκαταλέγονται οι σοβαρές και εκτεταμένες συνταγματικές τροποποιήσεις που εγκρίθηκαν τον Μάιο. Επιδοκιμάζει τις συνεχείς και αποφασιστικές προσπάθειες της τουρκικής κυβέρνησης να ανταποκριθεί στα πολιτικά κριτήρια της Κοπεγχάγης. Στη συνάρτηση αυτή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει τη σημασία ότι προέχει η ολοκλήρωση του εναπομένου νομοθετικού έργου και η επιτάχυνση των προσπαθειών, ούτως ώστε να επιτευχθεί αποφασιστική πρόοδος στην πλήρη και έγκαιρη υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων σε όλα τα επίπεδα της διοίκησης και σε ολόκληρη τη χώρα.

Η Ε.Ε θα εξακολουθεί να βοηθά την Τουρκία στην προετοιμασία της και να εργάζεται για την πλήρη υλοποίηση της προενταξιακής στρατηγικής, ιδίως όσον αφορά την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και λειτουργίας της δικαιοσύνης, το συνολικό πλαίσιο άσκησης των θεμελιωδών ελευθεριών (συνεταιρίζεσθαι, έκφρασης, θρησκείας), των πολιτιστικών δικαιωμάτων, την περαιτέρω ευθυγράμμιση των σχέσεων πολιτείας-στρατού με την ευρωπαϊκή πρακτική. Το Ε.Σ χαιρετίζει τη θετική συμβολή της τουρκικής κυβέρνησης στις προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για την επίτευξη συνολικής διευθέτησης του Κυπριακού.

■ Το Ε.Σ χαιρετίζει τη γνώμη της Επιτροπής όσον αφορά την αίτηση της Κροατίας για προσχώρηση στην Ε.Ε και τη σύσταση να αρχίσουν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέτασε την αίτηση βάσει της γνώμης αυτής και παρατήρησε ότι η Κροατία πληροί τα πολιτικά κριτήρια που όρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης το 1993, καθώς και τις προϋποθέσεις της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης που καθόρισε το Συμβούλιο το 1997. **Αποφάσισε ότι η Κροατία είναι χώρα υποψήφια για προσχώρηση** και ότι η διαδικασία προσχώρησης θα πρέπει να δρομολογηθεί. Αποφάσισε να συγκαλέσει διμερή διακυβερνητική διάσκεψη με την Κροατία στις αρχές του 2005 προκειμένου να αρχίσουν διαπραγματεύσεις. Ζητά από την Επιτροπή να καταρτίσει προενταξιακή στρατηγική για την Κροατία, καθώς και το απαραίτητο χρηματοδοτικό μέσον.

Τονίζει ότι η επίτευξη του καθεστώτος υποψήφιας χώρας από την Κροατία θα πρέπει να αποτελέσει ενθάρρυνση και για τις άλλες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων ώστε να συνεχίσουν τις μεταρρυθμίσεις τους. Επαναλαμβάνει τη δέσμευσή του για πλήρη υλοποίηση του Θεματολογίου της Θεσσαλονίκης, η οποία καθιστά σαφές ότι το μέλλον των Δυτικών Βαλκανίων ευρίσκεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η πορεία κάθε μίας από τις χώρες της περιοχής προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση θα συμβαδίζει με την περιφερειακή προσέγγιση, η οποία παραμένει ουσιώδες στοιχείο της πολιτικής της Ε.Ε.

Γενικοί Προσανατολισμοί των Οικονομικών Πολιτικών και Κατευθυντήριες Γραμμές για την Απασχόληση - Μεταρρυθμιστική Ατζέντα της Λισσαβόνας

■ Το Ε.Σ προσυπογράφει το σχέδιο ενημέρωσης των Γενικών Προσανατολισμών των Οικονομικών Πολιτικών, οι οποίες περιλαμβάνουν ρητή αναφορά στην ζώνη του ευρώ, και το σχέδιο Κατευθυντηρίων Γραμμών για την Απασχόληση και συστάσεων για την απασχόληση. Χαιρετίζει τις δύο μεγάλες καινοτομίες των εφетινών εξελίξεων στην οικονομία και την απασχόληση: την ενσωμάτωση των δέκα νέων κρατών μελών στο κατεστημένο πλαίσιο πολιτικής και την συμπερίληψη των μηνυμάτων πολιτικής που περιέχει η έκθεση της Ειδικής Ομάδας για την Απασχόληση της οποίας προϊστάται ο κ. Βιμ Κοκ, στις συστάσεις για την απασχόληση. Υπογραμμίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνήσουν ώστε και οι δύο αυτές δέσμες κατευθυντηρίων γραμμών και συστάσεων να υλοποιηθούν πλήρως και με συνοχή.

■ Το Ε.Σ επικροτεί την πρόοδο που σημειώθηκε μετά την εαρινή του σύνοδο σε διάφορα σημαντικά μέτρα αμέσου και απτού οφέλους για τους πολίτες, ως μέρος των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών επιδιώξεων της Ένωσης, δραπτόμενο συγχρόνως της ευκαιρίας να ευχαριστήσει το απερχόμενο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την απερχόμενη Επιτροπή για την καλή συνεργασία την οποία είχε μαζί τους το Συμβούλιο σε μια περίοδο σημαντικών ευκαιριών και προκλήσεων. Πιο συγκεκριμένα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιθυμεί να εξάρει την μεγάλη πρόοδο που σημειώθηκε στους ακόλουθους τομείς:

το Πρόγραμμα Δράσης για τις Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες, με τις απαραίτητες αποφάσεις

για τα εναπομείνοντα στοιχεία του που αφορούν τη διαφάνεια και τις επενδυτικές υπηρεσίες,

την κινητικότητα των πολιτών, των επιχειρήσεων και των υπηρεσιών της Ευρώπης, μέσω νομοθετικών πράξεων για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης, το Eurorpass και την καθιέρωση της Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Υγείας, τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και τις ρυθμίσεις για την δυνατότητα κατοχύρωσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας των εφευρέσεων που εφαρμόζονται σε υπολογιστή, μέσω συμφωνίας για μέτρα που θα τονώνουν και θα προστατεύουν την ευρωπαϊκή καινοτομία, την προστασία των καταναλωτών, με δράσεις για την ουσιαστική εφαρμογή και τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, την προστασία του περιβάλλοντος, μέσω δράσεων για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, την προστασία των θαλασσών, την περιβαλλοντική ευθύνη, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και τις κλιματικές μεταβολές, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας όλων των αναγκαίων μηχανισμών για το σύστημα εμπορίας αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ ώστε να διευκολυνθεί η συμμόρφωση με τους στόχους του Πρωτοκόλλου του Κιότο, την ανάπτυξη των υποδομών, μέσω των αποφάσεων για τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών και Ενέργειας.

■ Το Ε.Σ εκφράζει την απογοήτευσή του για την μη εξεύρεση ομόφωνης λύσης όσον αφορά την έκδοση κανονισμού για το κοινοτικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Μια περίοδος προβληματισμού θα ήταν χρήσιμη για να διαπιστωθεί πώς θα επιτευχθεί πρόοδος, λαμβανομένης υπ' όψη της συμφωνίας όλων των κρατών μελών επί της αρχής ενός κοινοτικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

■ Εκφράζοντας τους στόχους της ατζέντας της Λισσαβόνας που αφορούν την ισότητα και με βάση την πολιτική συμφωνία η οποία επιτεύχθηκε στα πλαίσια του Συμβουλίου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποστηρίζει την ίδρυση Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την ισότητα των φύλων και καλεί την Επιτροπή να υποβάλει συγκεκριμένη πρόταση. Καλεί εκ νέου το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη να καταβάλουν περαιτέρω προσπάθειες ώστε να καλυφθεί το χάσμα μεταξύ προσδοκιών και αποτελεσμάτων όσον αφορά την υλοποίηση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας. Δεδομένης της καλής ποιότητας των πρώτων εργασιών που πραγματοποιήθηκαν επί προτάσεων και πρωτοβουλιών που θα συμβάλουν ακόμα περισσότερο στη σταθερή οικονομική αύξηση και ανάπτυξη, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνιστά να εξετασθούν άνευ χρονοτριβής μεταξύ άλλων και τα εξής :

- όλες οι απαραίτητες ρυθμίσεις για την εξασφάλιση καλύτερου ρυθμιστικού πλαισίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση
- βελτιώσεις στον τομέα της εταιρικής διακυβέρνησης
- η προτεινόμενη οδηγία πλαίσιο για τις υπηρεσίες
- η εξέταση της λευκής βίβλου για τις υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος
- η πρόταση για το σύστημα REACH που αφορά τις χημικές ουσίες
- η ενθάρρυνση της κινητικότητας των ερευνητών, ως παράδειγμα πρακτικής δράσης για μεγαλύτερη τόνωση της καινοτομίας
- η επανεξέταση της στρατηγικής αειφόρου ανάπτυξης
- οι περαιτέρω εργασίες για τις στρατηγικές μείωσης των εκπομπών στα πλαίσια των κλιματικών μεταβολών και για την προαγωγή των περιβαλλοντικών τεχνολογιών
- η εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων για την επίτευξη του συμφωνημένου στόχου ανάσχεσης της μείωσης της βιοποικιλότητας έως το 2010.
- η εξέταση της ανακοίνωσης της Επιτροπής με θέμα τη στρατηγική για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές.